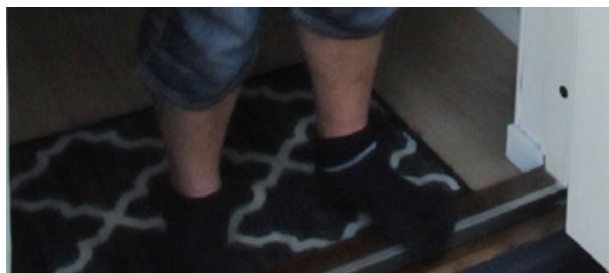
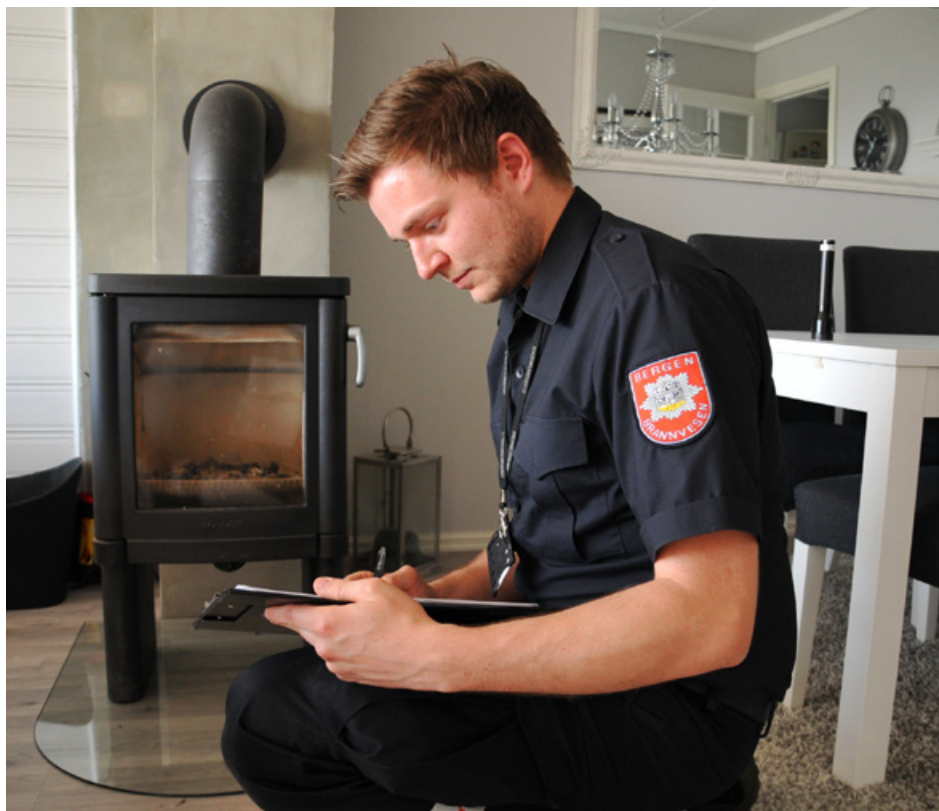

BRANNSIKKERHET I BOLIG

BESØK AV BRANNVESENET

Alle som har registrert ildsted eller fyringsanlegg vil motta feie- og tilsynstjenester. Ved å fjerne sot og bek reduseres faren for brann i skorsteinen. Hvor ofte det skal feies, avhenger av sotmengde og boligens oppvarmingssystem. Dette gjelder også fritidsboliger.

Huseier må legge til rette for at feieren får sikker tilkomst til skorsteinen. Trekkventiler, spjeld og ovnsdører må være lukket. Huseier må sette frem ubrennbar beholder til soten.

Feieren fører også tilsyn med alle boliger og fritidsboliger med ildsted. Tilsynet omfatter informasjon om hvordan du best kan ivareta brannsikkerheten i boligen din. Feieren inspiserer ildsted, røykrør, skorstein, røykvarslere, slökkemateriell, rømningsveier og oppbevaring av brannfarlig vare. Eier eller representant for eier må være tilstede i boligen under tilsynet.

Det lokale elektrisitetstilsyn (DLE) fører tilsyn med det elektriske anlegget.

VARSLING

Røykvarsleren redder liv. Den varsler tidlig om at en brann er under utvikling, slik at de som er i boligen har mulighet til å komme seg ut og eventuelt slokke branttiløpet.

Alle boliger og fritidsboliger skal ha minst en godkjent røykvarslere eller detektor i hver etasje. Disse skal dekke kjøkken, stue, soveutenfor soverom og soveutenfor tekniske rom. Alarmen skal kunne høres tydelig på oppholdsrom og soverom når dørene mellom rommene er lukket. Eierne av boligen har ansvaret for å anskaffe og montere røykvarslere samt å sørge for at røykvarslere blir kontrollert og fungerer som forutsatt.

Røykvarslere bør være seriekoblet slik at de varsler samtidig. Røykvarslere bør monteres på høyeste punkt i taket og minimum 50 cm fra vegg. Følg monteringsbeskrivelsen.

Optisk eller ionisk? Optiske røykvarslere reagerer raskest ved ulmebrann, mens ioniske røykvarslere reagerer raskest på åpen ild. Optiske eller kombinerte røykvarslere anbefales.

Test røykvarsleren. De fleste røykvarslere lager korte og svake pip når batteriet begynner å bli dårlig. Du må da skifte batteri så snart som mulig. Røykvarslere bør testes minst én gang i måneden og hver gang du har vært bortreist over lengre tid. Batteriet bør skiftes en gang i året, gjerne 1. desem-

ber som er røykvarslerenes dag. Test også om røykvarsleren reagerer på røyk. En røykvarslere som er eldre enn ti år bør skiftes ut.

RØMNINGSVEIER

Ved en brann er det viktig at alle som oppholder seg i boligen raskt kan komme ut. Hold rømningsveiene ryddige. Ikke plasser sykler, trillevogner eller andre gjenstander her. Kontroller at vinduer og dører er lette å åpne og vurder om det er behov for ekstra rømningsmateriell.

Snakk med familien om hvordan dere skal opptre ved brann, og hvilke rømningsmuligheter dere har fra ulike rom. Avtal en fast møteplass utenfor boligen. Det anbefales å gjennomføre brannøvelse med alle som bor i boligen.

NYTT ILDSTED?

Skift til rentbrennende ildsted. Nye ovner reduserer risikoen for sotbrann, og gir 30–50 prosent mer varme enn gamle ildsteder. De forurenses i tillegg mye mindre og er mer energikonomisk.

Meld fra om nytt ildsted. Har du montert nytt ildsted skal du sende melding til brannvesenet om dette. Elektronisk meldeskjema finner du på www.bergen-brannvesen.no. Det er kun boliger med registrerte ildsteder som jevnlig får besøk av feier.

Monter ildstedet ditt riktig. Følg bruksanvisning for montering av ditt ildsted. Vi anbefaler bruk av fagfolk til trygg og riktig montering.

Toppmonter røykrøret. Dette er mer skånsomt mot skorsteinen, reduserer brannfaren og gir mer varme.

FYRINGSTIPS

Bruk riktig brensel til ditt ildsted. Bruk tørt ved. Ikke fyr med trykkimpregnert materiale, og bruk aldri brennbare væsker i ved-

pellets- og koksfyrt ildsteder. Fyring med oljeholdig peiskubbe må gjøres i henhold til bruksanvisningen.

Tenn fra toppen. Det gir hurtig varme og mindre sot. Bygg med tørre vedkubber nederst, opptenningsved og opptenningsbriketter øverst. Legg i ofte og lite.

Sørg for riktig trekk. Det trengs mye luft til god forbrenning. La ventilene i ildstedet være åpne i starten, og reguler når du har fått god fyr.

Regelmessig rengjøring reduserer risikoen for brann. Aske og sot er varm i flere dager. Når du tømmer ildstedet for aske må du bruke en ubrennbar beholder med lokk.

Fyr fra toppen. Bygg med tørre vedkubber nederst, opptenningsved og opptenningsbriketter øverst.

BIOETANOLPEISER OG FLYTTBARE GASSOVNER

Flyttbare gassovner og bioetanolpeiser må brukes og vedlikeholdes etter bruksanvisningen. De skal kun brukes under tilsyn, i godt ventilerte rom og med god avstand til brennbart materiale. Vent med etterfylling av bioetanol til væsken i peisen er kald, ellers er faren for antenning stor.

Ikke bruk slike apparater i rom der mennesker sover.

OPPBEVARING AV GASS

I en boenhet kan det maksimalt oppbevares 55 liter brannfarlig gass. Det tilsvarer to 11-kilos flasker.

I garasje, utvendig bod, båthus eller lignende kan det maksimalt oppbevares 90 liter brannfarlig gass. Det er forbudt å oppbevare propan på loft, i kjeller og i andre rom under terreng.

Bruker du propan må du jevnlig sjekke slanger og koblinger på propanutstyret.

NEDGRAVDE OLJETANKER

En del av oljetankene tilknyttet oljefyringsanlegg i private boliger er nedgravd. Det er eiers ansvar at det blir gjort tilstandskontroll på tankene. Tilstandskontroll utføres av godkjente firma. En oljetank som ikke er i bruk skal graves opp og fjernes.

SLOKKEUTSTYR

Alle boliger og fritidsboliger skal ha egnet slokkeutstyr. Det kan enten være en husbrannslange, pulver- eller et skumapparat. Det beste er å ha både husbrannslange og et pulver- eller skumapparat. Slokkeutstyret skal monteres lett tilgjengelig og må kontrolleres jevnlig.

Husbrannslangen har ubegrenset slokkekapasitet. Slangen bør være fast montert til en kran og skal rekke frem til alle rom i huset.

Skumapparatet inneholder vannbasert skum som slukker brann ved kvelning og nedkjøling samtidig. Dette må enten være 9 liter, eller 6 liter med slokkeeffekt på minst 21A. Brukstil: 9 liter: 20-30 sekunder. Skumapparater tåler ikke frost.

Pulverapparatet må være på minst 6 kilo. Et pulverapparat er lett å ta med seg og kveler en brann effektivt. Det kan brukes på alle typer branner. Brukstil: 10-20 sekunder.

Brannteppe er ikke påbudt, men kan være et nyttig tilleggsutstyr. Det er laget av glassfibermaterialer med sterk brannmotstand. Et brannteppe er svært effektivt mot små branner i startfasen, men uegnet ved større branner.

Slokkespray kan også være et godt supplement til det påbudte utstyret. En god plassering er kjøkkenet.

En komfyrvakt kan effektivt hindre at brann oppstår. Dette skjer ved at komfyrvakten kutter strømmen når platene enten blir så varme at det er fare for brann eller når komfyren har stått på utover en gitt tidsperiode.

ELEKTRISK UTSYR

Sikringer. Går sikringene ofte, er det tegn på at det elektriske anlegget ikke er tilpasset din bruk. Bruk fagfolk når du trenger å utføre arbeid på det elektriske anlegget. Belast ikke stikkontaktene med for mange elektriske produkter.

Komfyr. Hold alltid oppsyn med komfyren når den er i bruk. Installasjon av komfyrvakt kan hindre brann.

Lamper og varmeovner. Lamper og varmeovner bør være fastmontert. Bruk kun elektriske produkter til det de er ment for. Følg monterings- og bruksanvisningen.

Vaskemaskin og tørketrommel. Bruk ikke vaskemaskin og tørketrommel når du sover eller er borte fra boligen. Rengjør lofilteret i tørketrommelen når du har brukt maskinen.

VÆR FORSIKTIG MED ALL BRUK AV ÅPEN ILD

Stearinlys. Forlat aldri et rom med levende lys. Plasser aldri levende lys for nær brennbart materiale. Unngå pynt og dekorasjoner nær lyset.

Røyking. Vær forsiktig med røyking i sofaen og røyk aldri på sengen. Askebeger skal ikke tømmes i bosspannet, men i en brannsikker beholder med lokk.

PLASSERING AV CONTAINERE OG BOSSPANN

Påsatte bygningsbranner starter ofte i byggmaterialer, pappesker eller boss som står tett inntil bygninger. Plasser derfor containere og bosspann i god avstand fra husveggen.

SLIK OPPTRER DU VED BRANN

Dersom brannen ikke har blitt for stor kan du forsøke å slokke, men ikke utsett deg selv eller andre for fare. Husk at røyken er svært giftig. Kom deg ut av bygningen og varsle brannvesenet på nødnummer 110.

Slokking. Skal du slokke en brann med en husbrannslange eller brannslukningsapparat, hold litt avstand og sikt mot bunnen av flammene. Husk at et 6-kilos pulverapparat bruker 10–20 sekunder på å tømmes. Bruker du husbrannslange, påfør vann til du er helt sikker på at brannen er slokket, eller til brannvesenet kommer.

Bruk aldri vann mot branner i frityr eller olje. Det vil gi en eksplosjonsartet brannutvikling. Brenner det i en gryte er det lurt å kvele flammen ved å legge lokk over gryten og trekke den bort fra platen. Før du slokker brann i elektriske apparater og innretninger bør man å trekke ut kontakten.

Rømningsvei. Skulle det oppstå brann, unngå å bevege deg i røykfylte rom. Er det likevel nødvendig, hold deg lavt mot gulvet. Dersom det er mørkt kan du orientere deg langs veggene. Er rømningsveien full av røyk kan det være mest fornuftig å lukke døren og bli på rommet, i leiligheten eller ta seg ut på en balkong. Gi i så fall tydelige signaler om hvor du oppholder deg, slik at du raskt kan få hjelp når brannvesenet kommer.

Ved brann

- Redde alle som er i fare
- Varsle nødnummer 110
- Slokke dersom du ikke utsetter deg for fare
- Rømme til sikkerhet

BRANNSKADER

Slik kan du begrense brannskadene på en person som er antent:

Ved tilgang på vann. Når det brenner i klærne til en person, er vann det viktigste slökkemidlet. Ild vil alltid søke oppover. Derfor skal en person som har blitt antent, alltid legges ned, slik at flammer og røyk kommer bort fra ansikt og hode. Slokk ilden med vann så raskt som mulig. Fjern løst tøy over det forbrente området og avkjøl med vann.

Uten tilgang på vann. Sørg for at personen legges ned. Kvel ilden med et teppe, en jakke eller lignende, eller rull personen rundt på bakken. Sørg for at teppet som legges rundt personen slutter tett om halsen. For å kvele ilden kan du stryke på teppet fra hodet og ned langs kroppen. Unngå å slå/klappe på teppet, da dette vil tilføre oksygen til brannen.

Fjern teppet eller tøyet fra det forbrente området så snart ilden er slokket. Skaff vann eller annen uskadelig væske og avkjøl det forbrente området. Fortsett avkjølingen til personen kommer til legebehandling.

HJELP OSS FREM

Tenk deg om før du parkerer i Bergens trange gater. Liv og helse kan stå på spill dersom din bil sperrer veien. Brannbiler trenger minst 3 meter veibredde for å komme frem

Bergen brannvesen

Postboks 7700

5020 Bergen

Besøksadresse

Lungegårdskaien 44

Tlf: 53 03 00 00

bergen.brannvesen@bergen.kommune.no

www.bergen-brannvesen.no

 facebook.com/bergenbrannvesen

 twitter.com/johnnybreivik

 twitter.com/110hordaland

 instagram.com/bergenbrannvesen